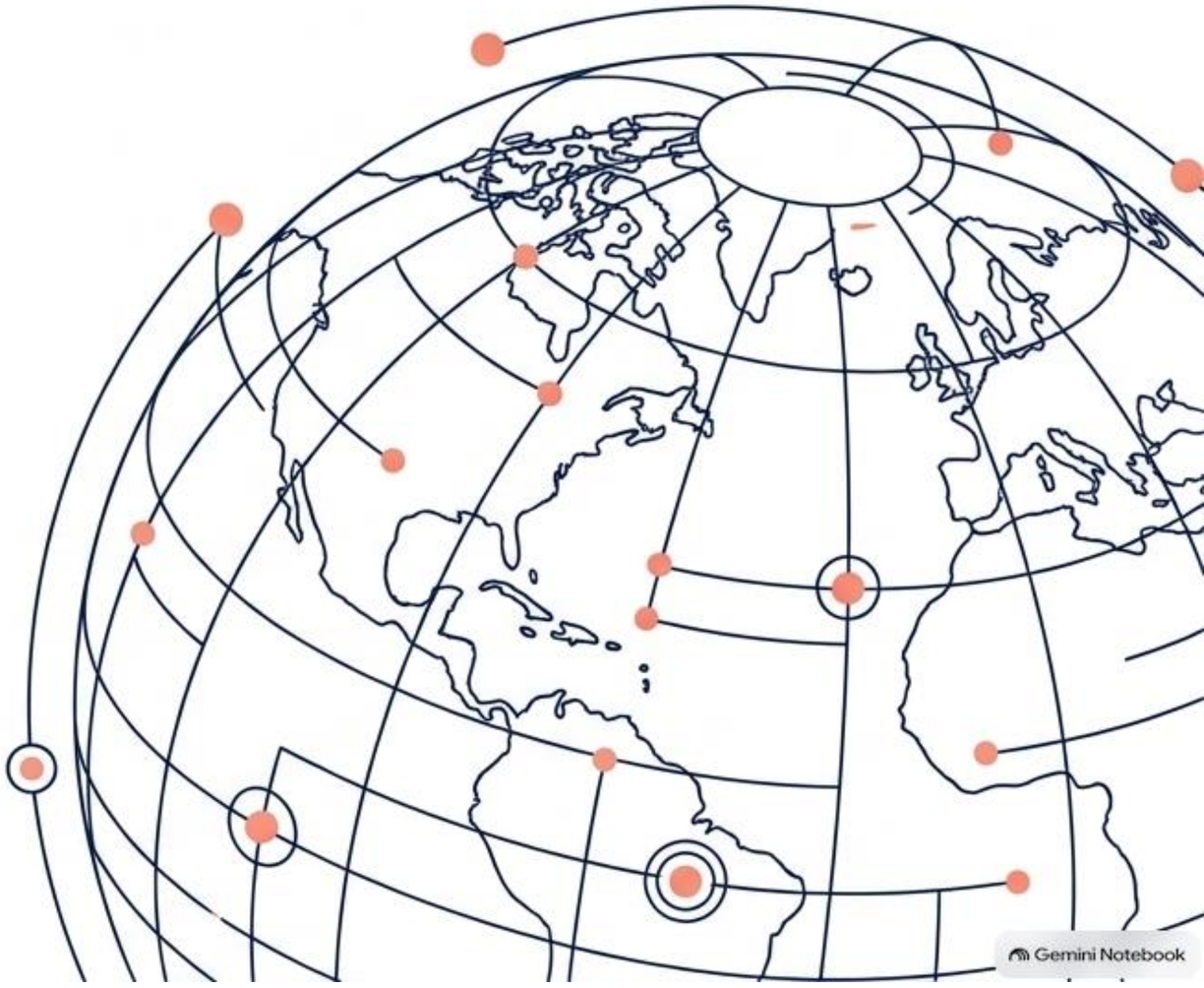
Тема 2

Міжнародні стандарти у сфері протидії фінансуванню тероризму: роль FATF та регіональних організацій



Gemini Notebook

Три вектори глобальної фінансової оборони



Експансія стандартів

Розширення дії прийнятих рекомендацій на всі континенти та регіони для створення єдиного глобального щита.



Перевірка та впровадження

Контроль за виконанням державами 40 Рекомендацій FATF як основного керівництва до дії.



Відстеження та контрзаходи

Моніторинг загальносвітових методів відмивання капіталів та розробка проактивних контрзаходів.

Gemini Notebook

Еволюція мандату: Від локальної ініціативи до безстрокового контролю



Gemini Notebook

Анатомія організації: Компактний центр глобального впливу

40 членів

38 юрисдикцій та 2 регіональні організації. (Кандидати проходять перевірку як спостерігачі).

Консенсус

Усі рішення на Пленарних засіданнях приймаються без голосування — шляхом узгодження позицій.

~€1,5 млн

Річний бюджет. Формується за рахунок внесків. Витрачається на роботу Секретаріату та засідання.

10 осіб

Постійний Секретаріат під керівництвом Президента, який спирається на роботу спеціалізованих робочих груп.

Gemini Notebook

Операційна модель: Від аналітики до встановлення правил

Аналітика
(Методи та тенденції)

- Публікація звітів про нові загрози.
- Відстеження способів збирання та переміщення коштів злочинцями.
- Адаптація до альтернативних схем відмивання.

Ризик-орієнтований підхід (RBA)

Наріжний камінь FATF. Ресурси спрямовуються виключно у зони найвищого ризику (ПВК/ФТ).

Регулювання
(Встановлення стандартів)

- Скоординована глобальна відповідь на оргзлочинність.
- Створення інструкцій та документів з найкращої практики.
- Регулярний перегляд стандартів після публічних консультацій.



Gemini Notebook

Архітектура безпеки: 7 опорних розділів 40 Рекомендацій

Обов'язковий міжнародний стандарт:
Згідно з Резолюцією РБ ООН 1617, Рекомендації FATF є обов’язковими для виконання всіма державами-членами ООН.



Gemini Notebook

Національні критерії успіху: Що вимагається від держав

- **Криміналізація:** Визнання відмивання грошей злочином та встановлення відповідальності (вкл. за неповідомлення).
- **Конфіскація:** Вилучення злочинних доходів та міжнародне сприяння у цьому.
- **Фінансова розвідка:** Створення спеціального органу контролю (FIU) за сумнівними операціями.
- **KYC (Know Your Customer):** Обов'язкова ідентифікація клієнтів фінансовими установами.
- **Звітування:** Облік та повідомлення спеціальних органів про сумнівні операції.
- **Захист інформаторів:** Звільнення від відповідальності осіб, що надають дані про сумнівні операції.
- **Екстрадиція:** Співпраця з міжнародними органами та видача злочинців.

Gemini Notebook

Механізм оцінки: Глобальний фільтр ризиків



Gemini Notebook

Матриця статусів: Чорний та Сірий списки



Чорний список (Black List)

Офіційний статус: Юрисдикції високого ризику.

Визначення: Країни, які відмовляються співпрацювати у глобальних зусиллях з боротьби з відмиванням грошей і фінансуванням тероризму.

Мета списку: Застосувати максимальний тиск для заохочення до вдосконалення регуляторних режимів та норм ПВК/ФТ.



Сірий список (Grey List)

Офіційний статус: Юрисдикції під посиленим моніторингом.

Визначення: Країни, де виявлено стратегічні недоліки, але які офіційно зобов'язалися усунути їх у визначені терміни.

Мета списку: Щільний контроль та допомога у виконанні узгодженого плану реформ.

Gemini Notebook

Динаміка Сірого списку: Нові виклики та причини включення

2021

Юрисдикції: Йорданія, Малі, Туреччина.
Причина: Недостатній прогрес у вирішенні проблем оцінки 2019 року; високі ризики, пов’язані з фінансуванням тероризму.

2022

Юрисдикції: ОАЕ, Гібралтар.
Причини: ОАЕ — необхідність послідовності розслідувань у справах ПВК. **Гібралтар** — відсутність штрафів від регуляторів та слабкий контроль над посередниками.

2023-2024

Юрисдикції: ПАР, Нігерія, Болгарія, Кенія.
Причини: Недоліки в нагляді за нефінансовими професіями, слабке регулювання віртуальних активів та прогалини в ідентифікації кінцевих бенефіціарів.

Gemini Notebook

Динаміка Сірого списку: Успішні реформи та виключення

2021

Юрисдикції: Маврикій, Ботсвана, Гана, Зімбабве.
Кейс: Маврикій усунув недоліки в контролі бенефіціарів; Ботсвана успішно виконала план ПВК/ФТ за оцінками ESAAMLG.

2022

Юрисдикція: Мальта.
Кейс: Країна досягла значного прогресу у вдосконаленні національного режиму ПВК/ФТ.

2023-2024

Юрисдикції: ОАЕ, Гібралтар, Уганда.
Кейс: Успішне виконання планів дій, значне підвищення ефективності фінансових розслідувань та впровадження жорстких санкцій до порушників (що дозволило ОАЕ та Гібралтару швидко покинути список).

Gemini Notebook

Вартість невідповідності: Економічний удар

Стимулюючі наслідки, покликані прискорити усунення недоліків:

Економічні санкції (МВФ, Світовий банк).

Зменшення міжнародної торгівлі, інвестицій та допомоги.

Зниження суверенних кредитних та бізнес-рейтингів.

Втрата довіри, затримки платежів, зрив ланцюгів постачань.

Різке зростання витрат на транскордонні операції.

Gemini Notebook

Системна деградація: Прогресуючі наслідки ізоляції

Посилення контролю та обмеження кореспондентських відносин створюють замкнене коло ризиків:



Gemini Notebook

Встановлення правил

40 Рекомендацій FATF формують єдиний глобальний стандарт ПВК/ФТ.

Національна імплементація

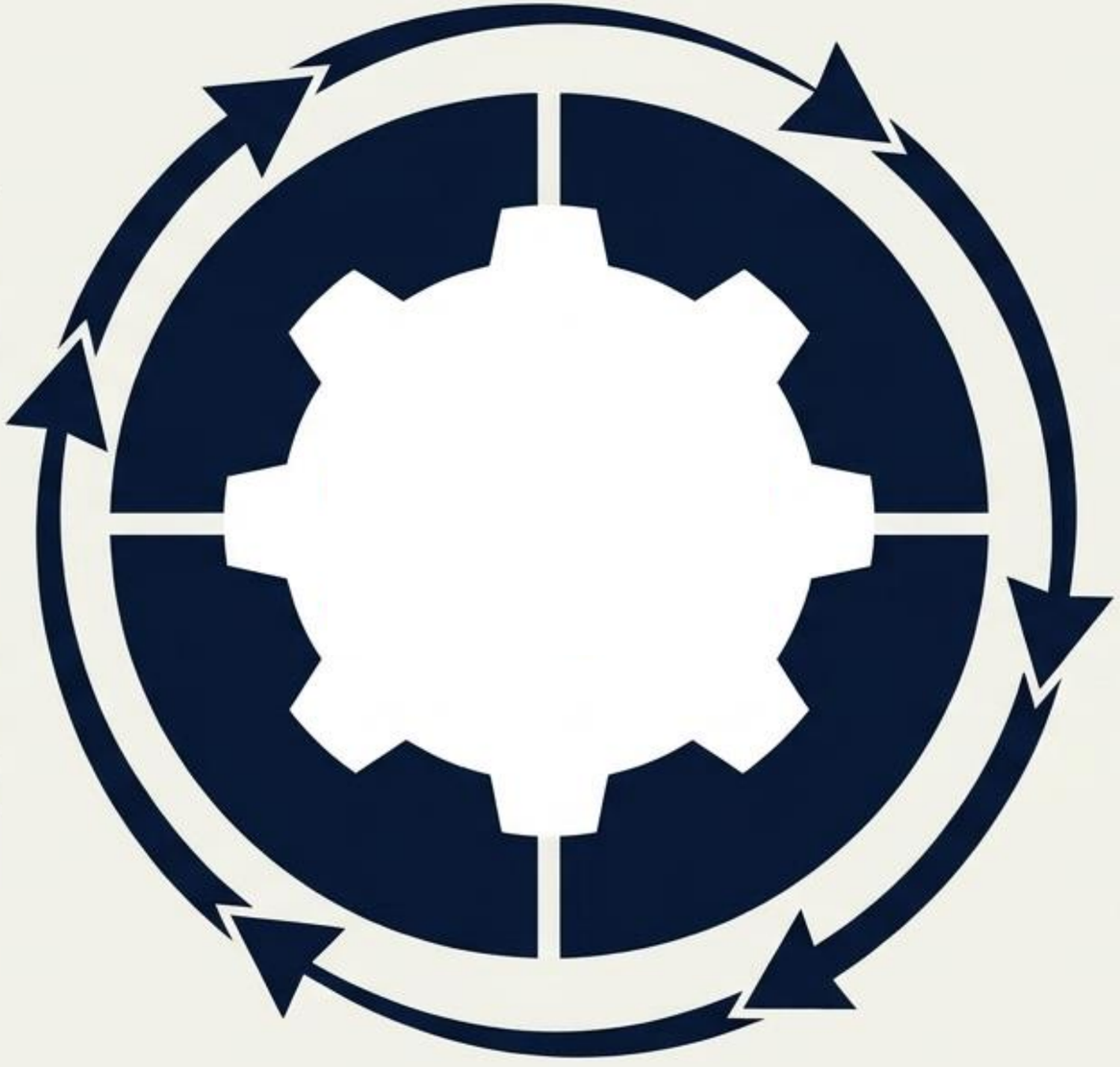
Понад 200 країн адаптують законодавство та впроваджують ризик-орієнтований підхід.

Взаємна оцінка

FATF та 9 регіональних організацій проводять жорсткий аудит відповідності.

Корекція статусу

Порушники потрапляють до санкційних списків, що запускає економічний тиск.



Gemini Notebook

Ключові висновки



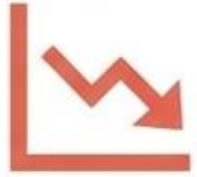
Динамічний мандат

Мандат FATF постійно розширюється. Від наркоторгівлі у 1989 році до криптовалют та бенефіціарної власності сьогодні — стандарти еволюціонують швидше за методи тіньового сектору.



Невідворотність оцінки

Глобальний моніторинг не має сліпих зон. Завдяки мережі регіональних організацій, МВФ та Світового банку, понад 200 юрисдикцій підлягають постійному аудиту на відповідність 40 Рекомендаціям.



Реальна ціна невідповідності

Санкційні списки — це економічний вирок. Потрапляння до сірого чи чорного списків миттєво запускає каскад економічних обмежень, відрізаючи країну від міжнародних інвестицій та торгівлі.

Gemini Notebook